

**R. P. Sebast. Izquierdo Alcarazensis Soc. Iesv, svpremis
Inquisitionis Senatvs Censoris, Et Olim Complvti SS.
Theologiæ Professoris. Pharvs Scientiarvm**

Izquierdo, Sebastián

Lugduni, 1659

Quæst. 6. Vtrum prioritas & posterioritas ad seriem connexionis pertinens
non solum in connexione metaphysica, sed etiam in physica, & morali
sundari possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95620)

serie originis, & ex serie connexionis perinde se habet, ac si esset vnus simplex ordo naturæ, quod ad prius attinet, & posterius.

Itaque, si A. prius naturâ est, quàm B. prioritate inconnexionis non mutatur, & B. prius naturâ est, quàm C. prioritate originis, absolute est dicendum, A. prius naturâ, quàm C. Quod si iterum C. prius naturâ, fuerit, quàm D. prioritate inconnexionis non mutatur, A, & B; priora quoque naturâ dicuntur absolute, quàm D, & ita pariter deinceps. Fundatur, autem propositionis veritas in similitudine horum duorum naturæ ordinum, exposita iam nobis *suprà quest. 2.* Et confirmari potest primo: quia A. in exemplo posito idem est prius naturâ, quàm B: quia B. dependet quoad esse ab A. ratione connexionis, & non è conuerso; sed etiam C. dependet quoad esse ab A. ratione originis simul, & connexionis; & non è conuerso: quia C. origine dependet à B, & B. connexione dependet ab A; non autem è contrà. Igitur A. prius naturâ est etiam, quàm ipsum C. similiterque potest argui ad probandum, A. ipsum prius naturâ esse, quàm D. Secundo, si C. connexione non mutatur penderet à B, quemadmodum B. ipsum penderet ab A: A. prius naturâ esset, quàm C. sine dubio prioritate mediata: sed dependentia per originem, quàm C. penderet à B. præstantior est in genere dependentiæ, quàm dependentia per connexionem: ergo in casu nostro potiori iure dicendum est, A. esse prius, quàm ipsum C. mediatè. Pari ratione, si C. penderet à B. connexione non mutatur; B. quidem sine controuersia prius esset, quàm D, quo etiam magis mediatè prius esset A: ergo dependente C. per originem non mutatur à B. potiori iure B, & A. dicenda sunt priora, quàm D. Tertiò C, & D. non se habent disparatè respectu A: quia ab illo mediatè dependent quoad esse; neque sunt priora, quàm A, ad quod nullo modo conducunt; neque simul sunt naturâ cum illo: quia nec habent mutuam dependentiam cum illo; nec sunt in eodem seriei gradu: ergo à fortiori sunt illo posteriora.

Itaque ex dictis duobus ordinibus concatenatione fit vnus, qui proprietates simplicium habet. Quo fit, vt in eo, quâ parte est ordo connexionis prioritas, & posterioritas naturæ impediri possit; quatenus in ordine connexionis impedibilis est, iuxta dicta *quest. 4. propos. 5.* licet, quâ parte est ordo originis impediri non possit: quia in eo non est impedibilis, iuxta dicta *in eadem quest. propos. 4.* Vnde multi casus excogitandi veniunt præter tactos ibi; qui tamen consentaneè ad doctrinam ibidem traditam ab vnoquoque resolui poterunt.

Propositio 6.

Ex serie durationis, & ex serie originis non coalescit vnus ordo naturæ concatenatione compositus perinde se habens, ac si esset simplex, quod ad prius attinet, & posterius.

Quia in omni serie simplici naturæ, ex vnâ parte, quod est prius priori, & posteriori debet esse prius. Ex aliâ verò, idem se ipso prius esse non potest, vt *infra quest. 7. propos. 2. & 4.* ostendimus. Hæc autem duo in ordine naturæ concatenatione composito ex serie durationis, & ex serie originis semper stare non possunt: quia cum possit esse in serie durationis prius naturâ altero, id quod eodem in serie originis est posterius naturâ, vt *in eadem quest. propos. 5.* videbimus. Casu, quod A. sit prius duratione, quàm B. & B. prius origine,

quàm C. si C. vice versâ sit, vt potest prius duratione, quàm B, & B. prius origine, quàm A; fiet vtrique, vt vel A. non sit prius, quàm C; neque C. prius quàm A, vt postulat ordo concatenatione compositus; vel si est, aut A. erit prius remotè se ipso, aut cum sit prius priore, nempe ipso C. non erit prius posteriore, nempe se ipso, quod vtrumque simplici ordini naturæ repugnat. Ordo igitur naturæ concatenatione compositus ex serie durationis, & serie originis coalescere nequit perinde se habens, ac si esset simplex, quod ad prius attinet, & posterius, vt *propositio fert.*

Propositio 7.

Ex serie durationis, & ex serie connexionis non coalescit vnus ordo naturæ concatenatione compositus perinde se habens, ac si esset simplex, quod ad prius attinet, & posterius.

Hæc propositio eodem modo, ac præcedens probanda venit: quia sicut in serie durationis potest esse prius naturâ altero id, quod eodem in serie originis posterius est; ita quoque in serie durationis potest esse prius naturâ altero id, quod eodem est posterius in serie connexionis. vt *q. 7. propos. 5. iam citatâ* ostendimus: ergo sicut in primo probatio præcedentis propositionis fundata est; ita in secundo fundati ab vnoquoque potest probatio præsentis.

Et hæc de vtraque compositione vnus ordinis naturæ ex pluribus, quod attinet ad prioritatem, posterioritatemque absolutam à tertio. Iam verò, quod ad prioritatem, posterioritatemque respectiuam ad tertium attinet, dico vno verbo, eodem modo de illâ philosophandum esse in quouis ordine naturæ qualibet ratione composito; atque in ordine naturæ simplici. Quoniam, si A. B. C. D. serie quâdam continuâ semel ponantur ordinata, quocumque demum modo talis series concipiatur composita ex pluribus, semper B. prius erit, quàm C. respectu A, & C. prius erit, quàm D. quia B. propinquius est ad A, quàm C. & C. propinquius, quàm D. in tali serie.

Ex dictis autem de compositione vnus ordinis naturæ, ex pluribus, facile quisque potest colligere: quid sit dicendum de compositione vnus ordinis accidentis ex pluribus, discurrendo per omnia genera ordinum accidentis; vt discursimus per omnia ordinum naturæ. Quem propterea discursum vnicuique, ne hîc diutius immoremur, faciendum remittimus.

QVÆSTIO VI.

Virum prioritas, & posterioritas ad seriem connexionis pertinens, non solum in connexione Metaphysicâ, sed etiam in Physicâ, & morali fundari possit?

Quod fundetur in connexione Metaphysicâ, & quâ ratione *quest. 2.* statutum, & explicatum est. Nunc autem pro resolutione supponimus ex dictis *disp. 14.* id cum alio esse connexum metaphysicè, quod nulla potentia potest sine illo esse. Physicè autem, quod naturaliter, & circa miraculum

lum non potest: moraliter denique, quod non potest moraliter. Vnde connexio metaphysica in quiditate rei connexa, prout penitus inseparabili à termino connexionis fundatur. Connexio autem physica in debito, siue iure connaturali, quo ex suppositione rei connexa terminus connexionis debet existere, siue ipsi debetur existentia. Connexio verò moralis in inclinatione, quā ex suppositione rei connexa causā termini connexionis ad ipsum inclinata sunt.

64 Hinc: quia terminus connexionis metaphysica non potest non conducere; vt habeat esse res connexa hoc ipso, quod hæc absque tali termino nullatenus potest habere esse, & consequenter nullatenus potest ab ipso in suo esse non dependere. Ideo terminus connexionis metaphysica, quando est non mutua, nequit non esse prior natura, quam res connexa, nisi aliunde talis prioritas impediatur iuxta dicta q. 4. vtpotē, quia talis prioritas, & posterioritas ei correspondens nequeunt non fundari; nisi quid obstat in eiusmodi conducentia, atque dependentia non mutua, vt satis constat ex dictis quæst. 2.

65 Quia verò terminus connexionis physica, seu naturalis; neque vti quicquid omnino requisitum ad hoc, vt existat res connexa; neque aliter ad eius existentiam conducit: potius res connexa conducit ad existentiam termini connexionis, quatenus eius debitum, seu ius connaturale inducit, quo Deus mouetur ad illi existentiam præstandam: vt cernere est in materia vltimò disposita ad formam, vt sicque connaturaliter connexa cum forma, quatenus hæc illi connaturaliter debetur. Forma enim nullatenus conducit, vt existat materia disposita; eam tamen materia disposita conducit, vt existat forma, quatenus iure suo connaturali poscit à Deo, vt illam causet. Quia, inquam, hæc ita se habent, conficitur, in connexionem physica, seu naturalis, quatenus ea non mutua sit, nullam fundari prioritatem, quā terminus connexionis prior euadat, quā res connexa, vt fundatur in connexionem metaphysica. Prioritatem autem in eo fundatam, quā res connexa prior est termino connexionis, vtpotē ad huius existentiam modo dicto conducentis, ad seriem originis pertinere; non verò ad seriem connexionis: quia est prioritas cuiusdam influxus, non quidem physici; sed quasi moralis, seu obiectiui: id est exercitii mediā diuinā cognitione de iure connaturali, quo Deus mouetur ad causandum terminum connexionis. Vnde non est prioritas natura; sed prioritas ex accidente; ad seriemque proinde originis non natura; sed accidentis spectat, iuxta huiusmodi seriem distinctionem satis expositam in superioribus. Vnde tandem concluditur, in connexionem physica, seu naturali, nullam prioritatem, aut posterioritatem fundari, quæ ad seriem connexionis pertineat.

66 Ex quo planè videtur colligi, neque fundari in connexionem morali. Quia terminus connexionis moralis minùs adhuc videtur conducere ad existentiam rei connexa, quam terminus connexionis physica: prioritas autem, & posterioritas ad seriem connexionis pertinens in huiusmodi conducentia fundanda erat, vt constat ex dictis. Stet ergo, prioritatem, posterioritatemque pertinentem ad seriem connexionis in solā connexionem metaphysica fundari; non item in physica, aut morali. De solaque connexionem metaphysica sermonem esse, quoties de serie connexionis, de prioritate, posterioritateque ad illam spectante sermo est.

QVÆSTIO VII.

Quanam propositiones evidentes, aut alias certæ, seu per se notæ, seu demonstratæ ex terminis huius disputationis in superioribus expositis eliciantur, tum inter se, tum cum terminis præcedentium collatis.

Dico, elici, quæ sequuntur.

67

Propositio I.

In omni ordine, siue serie natura, quod est prius priore, & posteriore prius est prioritate mediata.

Si enim A prius natura est, quā B, & B prius natura est quā C intra eandem seriem natura, non potest A non esse mediata prius natura, quā C. Id, quod ex ipsis terminis satis est evidens; sed declarari amplius potest discutendo per singulos natura ordines. Et quidem, si sermo sit de prioritatibus respectiuis ad tertium, quæ per omnes omnino series excogitabiles vagantur, propositio plane est aperta. Si enim B respectu A prius est, quā C, quia propinquius, & C respectu eiusdem A prius est, quā D; necesse planè est, vt B respectu A prius sit, quā D prioritate mediata. Repugnat enim, B esse propinquius ad A, quā C, & non esse propinquius, quā D, quo propinquius est C. Hic autem idem est, esse propinquius, ac esse prius. Si autem sit sermo de prioritatibus absolutis à tertio, quæ, vt ex dictis in superioribus constat, ad quatuor series reuocantur, non minùs certa, perspicuaque videtur propositio.

Primum namque in serie dignitatis, seu perfectionis, quod est prius priore, non potest non esse prius posteriore prioritate mediata. Impossibile quippe est, vt A sit dignius, seu perfectius, quā B, & B, quā C, quin A quoque sit dignius, seu perfectius, quā C, sicut A non potest esse maius, quā B, quin etiam sit maius, quā C, quod maius est ipsum B. In præsentem autem idem est esse prius, atque esse dignius, seu perfectius, siue maius quoad dignitatem, vel perfectionem.

Deinde in serie durationis, quod est prius priore, non potest non esse etiam prius posteriore prioritate mediata. Dies enim hesternus, qui prior est hodierno, non potest non esse prior etiam crastino, quo hodiernus est prior, vt patet.

In serie etiam connexionis, quod prius est alio priore, prius est quoque posteriore suapte natura: Nam si A est prius, quā B: quia inconnexione non mutua habet cum illo; & B est prius, quā C ob similem inconnexione; necesse est, vt A sit etiam prius, quā C. Etenim idcirco A prius est, quā B. in huiusmodi ordine: quia A conducit, vt sit B. (eo quod B. ratione connexionis quoad esse dependet ab A.) B tamen nullatenus conducit, vt sit A; vtpotē, quod non est connexum cum ipso B; sed A etiam conducit, vt sit C, quia conducit, vt sit B, sine quo nequit esse C; C verò nullo modo conducit, vt sit A (quia